

Kaasrahanud
Euroopa Liit

SISEMINISTEERIUM

TOETUSLEPING

Siseministeerium, registrikoodiga 70000562, aadressiga Pikk 61, 15065 Tallinn, keda esindab siseministri 27. detsembri 2022. a käskkirja nr 1-3/103 „Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi erimeetmete ja erakorralise abi taotlemise ning toetuslepingu sõlmimise protseduurireeglid“ punkti 6.3 alusel õigusosakonna juhataja Liisa Surva (edaspidi *ministeerium*), ühelt poolt ja

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (edaspidi ka *fond või AMIF*) erimeetme 1.3 „Rände- ja varjupaigapakti rakendamine varjupaigavaldkonnas“ projekti nr **AMIF.1.01.25-0015 "Rände- ja varjupaigapakti erimeede: Õigusteenuse tagamine rahvusvahelise kaitse ja kohtumenetluses"** (edaspidi *projekt*) elluvijja Politsei- ja Piirivalveamet, registrikoodiga 70008747, aadressiga Pärnu mnt 139, 15060 Tallinn, keda esindab peadirektori 28. aprilli 2025. a käskkirja nr 1.1-1/62 „Välissuhtlemise korra kinnitamine“ lisa „Välissuhtlemise kord“ punkti 29 alusel peadirektori asetäitja arenduse alal Kristi Mäe (edaspidi *toetuse saaja*), teiselt poolt,

keda nimetatakse ka eraldi pool ja koos pooled, sõlmivad toetuslepingu (edaspidi *leping*) alljärgnevas:

1. ÜLDSÄTTED

Lepingu sõlmimise aluseks on:

- 1.1. Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus (edaspidi *ÜSS2021_2027*);
- 1.2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (edaspidi *ÜSM*);
- 1.3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147, 7. juuli 2021, millega luuakse [Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond](#);
- 1.4. Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrus nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ (edaspidi *teavitusemäärus*);

- 1.5. Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrus nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*);
- 1.6. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskava aastateks 2021–2027;
- 1.7. Siseministri 18. septembri 2025. a käskkirja nr 1-3/65 „Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rahastamiskavade kinnitamine“ punkti 1.3 alusel kinnitatud AMIFI rahastamiskava;
- 1.8. Euroopa Komisjoni 21.02.2025 kiri nr (AMIF) Ares(2025), millega teatati rändepakti rakendamiseks liikmesriikidele eraldatud eelarve jaotus, ja 25.06.2025 kiri nr 14-13.2/102-2 25.06.2025, millega anti luba projekti lisamiseks rakenduskavasse.

2. LEPINGU OBJEKT

- 2.1. Lepinguga annab ministeerium toetuse saajale projekti eesmärkide saavutamiseks EL toetust AMIFist ja riiklikku kaasfinantseeringut (edaspidi koos *toetus*) vastavalt lepingus sätestatud tingimustele.
- 2.2. Lepingu juurde kuuluvad lepingu allkirjastamisel lepingu lahutamatu osana järgmised lisad:
 - 2.2.1. Lisa 1 Projekti tegevuskava ja eelarve
 - 2.2.2. Lisa 2 Projekti kirjeldus
- 2.3. Kõik viited lepingule sisaldavad ka viiteid selle lisadele.

3. PROJEKTI EESMÄRK JA NÄITAJAD

- 3.1. Projekti eesmärk on välja töötada ja tagada rahvusvahelise kaitse taotlejatele tasuta õigusteenus rahvusvahelise kaitse menetluste (sh piirimenetluse) ning nendega seotud tagasisaatmise menetluste raames. Õigusteenus tagatakse taotluse registreerimisest taotleja menetlustoimingutes osalemise ettevalmistamiseks ja taotleja esindamiseks ning toimingute ja otsuste vaidlustamiseks.
- 3.2. Projekti sihtrühm on EL rände- ja varjupaigapaktist tulenevates menetlustes osalevad kolmandate riikide kodanikud.
- 3.3. Projekt panustab järgmistesse väljundnäitajatesse:

Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Algtase	Sihttase	Selgitav teave
AMIF O1.1 Toetatud osalejate arv, millest omakorda õigusabi saanud osalejate arv	arv	0	1800	<p>Osaleja on füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanikust rahvusvahelise kaitse taotleja või saaja.</p> <p>Toetuse saaja kannab osalejate andmed üldjuhul e-toetuse keskkonda. Koguda tuleb üldjuhul osaleja nimi, isikukood või muu asjakohane number, päritolu riik, sugu ja vanus. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).</p> <p>Osaleja vanust arvestatakse alates sünnikuupäevast ja määratakse selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti</p>

				esimeses tegevuses (nt üritusel, koolitusel, teenusel vm). Toetuse saaja dokumenteerib sihtrühma projektis osalemist (nt osalejate nimekirjad, võimalusel allkirjastatud). Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses.
--	--	--	--	--

4. KULUDE ABIKÕLBIKKUS

- 4.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse ühendmääruse §-dest 15–17 ja 21.
- 4.2. Otseseid kulusid hüvitatakse tegelike kulude alusel.
- 4.3. Abikõlblikud on tegevuste elluviimiseks vajalikud otsesed kulud, sealhulgas:
 - 4.3.1. Otsesed personalikulud, milleks loetakse ühendmääruse § 16 lõikes 1 loetletud kulud, mis on otseselt seotud toetatavate tegevuste elluviimisega ja mille seost toetatavate tegevustega on võimalik tõendada.
 - 4.3.1.1. Otseseks personaliks loetakse töölepingu või ametniku ametisse nimetamise õigusakti alusel otseselt toetatavate tegevuste heaks töötavad füüsilised isikud. Võlaõigusseaduses nimetatud töövõtu- või käsunduslepingu alusel otseselt toetatavate tegevuste heaks töötavad füüsilised isikud loetakse otseseks personaliks, kui leping vastab ühendmääruse § 16 lõikes 4 sätestatule.
 - 4.3.2. Lähetus- ja transpordikulud.
 - 4.3.2.1. Abikõlblikud on otsese personali lähetus- ja transpordikulud ning kolmandate isikute majutus-, transpordi- ja reisikindlustuse kulud ning päevarahad, kui nad osalevad toetatavate tegevuste elluviimises ja need kulud on toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud.
 - 4.3.2.2. Lähetuskulud, sealhulgas päevarahad ja mootorsõiduki kasutamise kulud, ja transpordikulud on abikõlblikud riigisisestes õigusaktides kehtestatud tingimustel maksustamisele mittekuuluvate piirmäärade ulatuses või asutuse sisekorras kehtestatud piirmäärade ulatuses.
 - 4.3.3. Infopäevade ja teavitussyrituste kulud, sealhulgas tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt tasutud maksud toetatavate tegevuste abikõlblike kulude puhul ning peamistele puudeliikidele (nägemis-, kuulmis-, intellekti- ja liikumispuue) ligipääsetavuse tagamine füüsilises ja virtuaalses keskkonnas.
 - 4.3.4. Infomaterjalide koostamise, kujundamise, avaldamise, kirjastamise ja levitamise kulud, sealhulgas veebilehe loomine, litsentsi- ja autoritasude kulu.
 - 4.3.5. Punktis 3.2 nimetatud sihtrühmale osutatava õigusteenuse tagamise kulud (sh suuline ja kirjalik tõlge).
 - 4.3.6. Teavitamiskulud, mis on kooskõlas punktis 1.4 nimetatud teavitusemäärusega (sh vajalike märgistuste kulu).
- 4.4. Kaudsed kulud on ühendmääruse § 21 lõikes 5 nimetatud üldkulud ja § 21 lõikes 6 nimetatud tegevustega seotud § 16 lõikes 1 nimetatud personalikulud. Kaudseid kulusid hüvitatakse lihtsustatud kuluna ühtse määra alusel vastavalt punktis 5 toodud protsendile abikõlblikest otsestest kuludest. Kaudseid kulusid ei pea tõendama.
- 4.5. Mitteabikõlblikud on ühendmääruse §-s 17 sätestatud kulud.

5. PROJEKTI RAHASTAMINE

- 5.1. Projekti abikõlblik kogukulu on **5 715 495 eurot** (viis miljonit seitsesada viisteist tuhat nelisada üheksakümmend viis eurot).

- 5.2. Ministeerium annab toetuse saajale projekti elluviimiseks AMIFist toetust maksimaalselt **5 143 945,50 eurot** (viis miljonit sada nelikümmend kolm tuhat üheksasada nelikümmend viis eurot ja viiskümmend senti), mis võrdub 90%-ga punktis 5.1 sätestatud hinnangulisest abikõlblikust kogukulust.
- 5.3. Ministeerium annab toetuse saajale projekti elluviimiseks riiklikku kaasfinantseeringut maksimaalselt **571 549,50 eurot** (viissada seitsekümmend üks tuhat viissada nelikümmend üheksa eurot ja viiskümmend senti), mis võrdub 10%-ga punktis 5.1 sätestatud hinnangulisest abikõlblikust kogukulust.
- 5.4. Projekti kaudsete kulud määratakse projekti abikõlblikest otsestest kuludest on **1%**.
- 5.5. Projekti kulude abikõlblikkuse periood on **01.10.2025 kuni 31.10.2029**. Projekti raames tehtavad kulud peavad olema tekkinud pärast abikõlblikkuse perioodi algust. Kulud ei tohi tekkida pärast kulude abikõlblikkuse perioodi lõppu ja peavad olema makstud enne punktis 6.2 nimetatud dokumentide esitamist.
- 5.6. Kui projekti elluviimise kulu ületab lepingus sätestatud projekti maksumust, peab toetuse saaja projekti kulutuste tegemiseks tagama täiendavaks omafinantseeringuks rahaliste vahendite olemasolu projekti eesmärkide elluviimiseks välja arvatud juhul, kui toetuse saaja või ministeerium teeb ettepaneku lepingu muutmiseks ja vahendid on olemas. Projekti, mille eesmärgid jäävad täitmata, kulud võidakse tunnistada osaliselt või täielikult abikõlbmatuks ning sellele eraldatud vahendid kohustub toetuse saaja tagasi maksma.

6. TOETUSE VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED

- 6.1. Ministeerium hüvitab toetuse saajale tehtud kulud ühendmääruse §-des 24 ja 26 sätestatud tingimustel. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja see on tasutud. Kaudseid kulusid hüvitatakse punktide 4.4 ja 5.4 kohaselt.
- 6.2. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse hiljemalt koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast tingimuste ja kohustuste täitmist ning ministeeriumi kontrollitud lõpparuande kinnitamist.
- 6.3. Toetuse maksesumma kantakse toetuse saaja pangakontole järgmiselt:

Panga nimi	AS SEB Pank
Konto omaniku täpne nimi	Politsei- ja Piirivalveamet
Pangakonto nr	2800082310
Selgitus	Projekt AMIF.1.01.25-0015

- 6.4. Maksed tehakse punktis 7 nimetatud maksetaotluse alusel.

7. MAKSETAOTLUSE ESITAMINE

- 7.1. Toetuse saaja esitab ministeeriumile e-toetuse keskkonna kaudu maksetaotluse vähemalt kord poolaastas, kuid mitte sagedamini kui kord kvartalis projekti elluviimise algusajast arvates. Erandid lepitakse ministeeriumiga kokku kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis enne täiendava maksetaotluse esitamist. Makse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates. Kui makse tõendamise aluseks olevates dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib ministeerium pikendada nimetatud tähtaega puuduste kõrvaldamise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat.
- 7.2. Ministeeriumi õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33. Ministeerium võib toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide tõendamise menetluse osaliselt või täielikult peatada või

peatada edasiste maksete menetlemise, kui maksetaotluse esitamisele eelnenud kohustus on täitmata, sh aruanne esitamata ning ministeeriumi poolt kinnitamata ja kui kulude kontrollimise valimisse kuuluvad tõendavad dokumendid on esitamata.

8. TEGEVUSARUANDE ESITAMINE

- 8.1. Toetuse saaja esitab ministeeriumile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuanne ministeeriumi väljatöötatud vormil e-toetuse keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta **10. jaanuariks** ja **10. juuniks** vastavalt 31. detsembri ja 31. mai seisuga tegevuse elluviimise algusajast arvates. Kui projekti tegevuste alguse ja esimese vahearuanne esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuanne järgmiseks tähtpäevaks.
- 8.2. Toetuse saaja esitab ministeeriumile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu 20 päeva jooksul alates tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada **20 päeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates**.
- 8.3. Juhul, kui vahearuanne ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.
- 8.4. Projekti vahe- ja lõpparuandes (edaspidi *projekti aruanne*) kajastatakse info vastavalt e-toetuse keskkonna aruande andmeväljades nõutule¹. Aruannetes kirjeldab toetuse saaja „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi.
- 8.5. Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab projekti aruande tähtaegset esitamist, loetakse projekti aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.
- 8.6. Ministeerium kontrollib üldjuhul 15 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas projekti aruanne on nõuetekohaselt täidetud ja annab ülevaate tehtud tegevustest.
- 8.7. Kui projekti aruandes puudusi ei esine, kinnitab ministeerium projekti aruande.
- 8.8. Projekti aruandes puuduste esinemise korral annab ministeerium toetuse saajale üldjuhul kuni kolm tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning ministeerium kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist.
- 8.9. Ministeeriumil on õigus küsida toetuse saajalt lisainfot projekti tegevuse käigu ja tulemuste kohta.

9. POOLTE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

- 9.1. Pooled:
 - 9.1.1. võtavad kasutusele kõik asjakohased ja vajalikud meetmed, et tagada lepingust tulenevate kohustuste ja eesmärkide täitmine;
 - 9.1.2. kasutavad raamatupidamissüsteemi, mis võimaldab eristada projektiga seotud tehinguid;
 - 9.1.3. esitavad üksteisele informatsiooni, mis on vajalik lepingu edukaks täitmiseks;
 - 9.1.4. teavitavad üksteist projekti edukat rakendamist takistavatest või takistada võivatest asjaoludest;
 - 9.1.5. tagavad projektiga seotud dokumentatsiooni nõuetekohase säilitamise vastavalt ÜSS2021_2027 §-le 18 ja ÜSM artikli 82 lõikele 1 viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates;
 - 9.1.6. võimaldavad auditite ja järelevalve (sh kohapealsete kontrollide) teostamist ning osutavad selleks igakülgset abi, sh võimaldavad volitatud isikul ligipääsu esitatud

¹ Punktis 3.4 nimetatud tulemusnäitajate kohta võib vajaduse korral aru anda alles lõpp- ja/või järelearuandes.

andmete õigsuse kontrollimiseks kõigile projekti rakendamisega seotud dokumentidele ja informatsioonile, sealhulgas elektroonilisel kujul olevale teabele, ning viibida toetuse kasutamise administreerimise ja toetuse kasutamise seotud ruumides ja territooriumil;

9.1.7. järgivad oma tegevuses õigusaktides sätestatud raamatupidamise korraldamise, avaliku teabe edastamise ning isikuandmete kaitse põhimõtteid ning põhjendavad kõiki erandeid ja dokumenteerivad põhjendused.

9.2. Toetuse saaja on kohustatud:

9.2.1. rakendama projekti vastavalt lisadele 1 ja 2;

9.2.2. kasutama toetust eesmärgipäraselt lepingus ning selle lisades näidatud tegevustega seotud abikõlblike kulude katmiseks;

9.2.3. lähtuma projekti rakendamisel ÜSMi artiklis 9 sätestatud horisontaalsetest põhimõtetest;

9.2.4. järgima kõiki ÜSS2021_2027 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustusi;

9.2.5. täitma lisaks lepingus sätestatud kohustustele ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustusi;

9.2.6. esitama ministeeriumile enne esimese maksetaotluse esitamist:

9.2.6.1. väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja nende tasumist eristatakse raamatupidamises muudest toetuse saaja kuludest;

9.2.6.2. asutuse riigihangete korra või selle asutuse riigihangete korra, kes toetuse saaja nimel hankeid korraldab;

9.2.6.3. edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.

9.2.6.4. Nimetatud dokumente ei pea esitama, kui toetuse saaja on varem ministeeriumile nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne projekti rakendamist muudetud. Toetuse saaja esitab e-toetuse vahendusel ministeeriumile sellekohase kirjaliku kinnituse;

9.2.7. esitama ministeeriumile tähtaegselt lepingu punktides 7 ja 8 nõutud maksetaotlused ja aruanded ning vajalikke täiendavaid andmeid Euroopa Komisjonile esitatavate aruannete tarbeks;

9.2.8. esitama projekti maksete prognoosi iga aasta **15. jaanuariks** ja **15. juuniks** ministeeriumi väljatöötatud vormil;

9.2.9. teavitama ministeeriumi, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust muudest välisabi vahenditest;

9.2.10. teavitama ministeeriumi ürituse (sh koolituse, seminari, konverentsi, infopäeva, õppevisiidi) toimumisest e-toetuse keskkonna kaudu **vähemalt 14 päeva enne ürituse toimumist**, et võimaldada kohapealse kontrolli tegemist;

9.2.11. kolmandates riikides toimuvatel üritustel (sh koolitustel, seminaridel ja konverentsidel) osalemine ning neisse õppevisiidi korraldamine tuleb eelnevat kooskõlastada ministeeriumiga. Vastav põhjendus esitada ministeeriumile e-toetuse keskkonna kaudu Euroopa Komisjoni poolt kehtestatud vormil **vähemalt 45 päeva enne** õppevisiidi, koolituse, seminari või konverentsi toimumist;

9.2.12. koguma ja töötleva andmeid seirearuande jaoks, sh andmeid koolitustegevustes osalenud ja teenuseid saanud isikute kohta (üldjuhul eesnimi, perekonnanimi, isikukood, e-posti aadress) kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning tagama osalejate korrektsete andmete olemasolu e-toetuse keskkonnas **31. detsembri ja 31. mai seisuga hiljemalt vahe- ja lõpparuande esitamise ajaks**. Toetuse saaja säilitab osalemise tõestamiseks allkirjalehte, kus on üldjuhul eesnimi, perekonnanimi ja inimese allkiri;

- 9.2.13. viivitamatult teavitama ministeeriumi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis projekti elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist;
 - 9.2.14. andma igakülgse sisulise panuse seiresse, kontrolli, auditisse või hindamisse;
 - 9.2.15. tagama, et fondist toetust saavaid tegevusi ja kulusid ei rahastata muudest allikatest;
 - 9.2.16. viivitamatult teavitama ministeeriumi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõikidest toetuse saaja andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saajat oma kohustuste täitmisel, sh nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, vastutavate isikute vahetumisest, varade või õiguste üleandmise otsustest jne ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud avalikus registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
 - 9.2.17. vastutama ministeeriumi ees (sh kandma rahalist vastutust kogu toetussumma ulatuses) lepingus sätestatud kohustuste täitmise eest;
 - 9.2.18. tagastama ministeeriumi nõudmisel osaliselt või täielikult toetuse kooskõlas ühendmääruse §-dega 34–37. Kui abikõlbmatud kulud jäävad toetuse saaja enda tasuda, siis vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4, väheneb projekti eelarve finantskorrektsiooni võrra;
 - 9.2.19. tagasi maksuma tagasinõutava toetuse 60 kalendripäeva jooksul tagasinõude otsuse kättesaamisest;
 - 9.2.20. teavitama avalikkust ja projektis osalejaid fondist saadud toetusest vastavalt teavitusemäärusele.
- 9.3. Ministeerium on kohustatud:
- 9.3.1. sisestama toetuse saaja edastatud teabe alusel projekti info struktuuritoetuste registrisse ja avama projekti;
 - 9.3.2. maksuma toetuse saajale toetust lepingus sätestatud tingimustel ja korras;
 - 9.3.3. tegema asjakohased ministeeriumile esitamiseks vajalikud aruandevormid kättesaadavaks toetuse saajale;
 - 9.3.4. kontrollima lepingu punktides 7 ja 8 nimetatud maksetaotlusi ja aruannet;
 - 9.3.5. tegema finantskorrektsioone vastavalt ühendmääruse §-dele 34–37.

10. VÄÄRAMATU JÕUD

- 10.1. Pool vabaneb vastutusest ainult juhul, kui lepingu mittetäitmise või mittenõuetekohase täitmise põhjustab vääramatu jõud.
- 10.2. Vääramatu jõu all käsitavad pooled mistahes ettenägematut, nendest sõltumatut sündmust, mille tekkimist, kestvust või lõppemist ei saanud pool mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud poolelt oodata, et ta lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.
- 10.3. Vääramatu jõu all kannatav pool teavitab sellest viivitamata teist poolt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis 5 tööpäeva jooksul, märkides vääramatu jõu laadi, tõenäolise kestuse ja arvatava mõju.
- 10.4. Vääramatu jõud muudab lepingus sätestatud kohustuste tähtaega perioodi võrra, mille jooksul lepingu täitmine on vääramatu jõu tõttu poole jõupingutustest olenemata võimatu, kuid mitte kauem kui fondi abikõlblikkuse perioodi lõpptähtajani. Pooled teevad kõik jõupingutused vääramatust jõust tingitud kahjude vähendamiseks.

11. LEPINGU KEHTIVUS JA MUUTMINE

- 11.1. Leping jõustub lepingu allakirjutamisest mõlema poole poolt.
- 11.2. Leping kehtib kuni mõlema poole lepinguliste kohustuste nõuetekohase täitmiseni.

- 11.3. Lepingu tingimustes tehtavad muudatused tuleb sätestada kirjalikult või elektrooniliselt lepingu lisas ning muudatus jõustub hetkest, mil mõlemad pooled on lisa allkirjastanud, kui lisas ei ole sätestatud teisiti.
- 11.4. Lepingu muudatuse tegemiseks peab toetuse saaja esitama ministeeriumile taotluse esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 30 kalendripäeva enne projekti lõpukuupäeva, milles põhjendab, kuidas nimetatud muudatused aitavad kaasa projekti edukale elluviimisele. Muudatused ei tohi vähendada projekti tulemuslikkust ja selle eesmärkide ning näitajate saavutamise tõenäosust.
- 11.5. Järgnevad muudatused lepingus ei ole lubatud:
- 11.5.1. projekti eesmärgi oluline muutmine;
 - 11.5.2. fondi eraldise suurendamine (v.a juhul, kui see toimub toetuse saaja poolt tehtud põhjendatud ettepanekul mõnes teises projektis vabanenud fondi eraldise arvel ning ministeerium selle heaks kiidab);
 - 11.5.3. projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamine üle 31.12.2029;
 - 11.5.4. kõik muud muudatused, mis seaksid kahtluse alla kriteeriumid ja nende väärtused, mille alusel projekt fondist finantseerimiseks välja valiti.
- 11.6 Tegevuskava ja eelarveridade vahelist jaotust tohib muuta kuni kaks korda aastas (taotlus esitada ministeeriumile **15. jaanuariks ja/või 15. juuniks**). Tegevuskava ja eelarve muutmist ei ole vaja taotleda järgmistel juhtudel:
- 11.6.1. eelarverida suureneb vähem kui 15% kinnitatud eelarvereale plaanitud summast;
 - 11.6.2. eelarvereale planeeritud summa jaotus muutub aastate lõikes;
 - 11.6.3. täpsustub tegevuste kulude detailne kirjeldus.

12. LEPINGU ENNETÄHTAEGNE LÕPETAMINE

- 12.1. Lepingu võib ennetähtaegselt lõpetada poolte kokkuleppel.
- 12.2. Poolel on õigus leping ühepoolselt lõpetada, teatades sellest teisele poolele kirjalikult või elektrooniliselt vähemalt 45 kalendripäeva ette, järgmistel juhtudel:
- 12.2.1. pool on rikkunud oluliselt lepingus sätestatud kohustusi;
 - 12.2.2. vääramatu jõu tõttu, kui see takistab lepingu täitmist 45 kalendripäeva jooksul.
- 12.3. Lepingu lõpetamise korral eraldab ministeerium toetust üksnes nende abikõlblike kulutuste katteks, mille toetuse saaja on tegelikult teinud kuni kuupäevani, mil leping lõpetatakse. Arvesse ei võeta kulusid, mis on seotud kohustustega, mis tuleb täita pärast lepingu lõpetamist. Ennetähtaegselt lõpetatud lepingu alusel makstava toetuse summa määramisel hindab ministeerium lepingu lõpetamise põhjust, projekti elluviimise faasi, projekti eesmärkide saavutatust ja muid olulisi asjaolusid.
- 12.4. Kui ministeerium lõpetab lepingu põhjusel, et toetuse saaja esitab tegelikkusega vastuolus olevaid aruandeid, et saada lepinguga ettenähtud toetust, võib ministeerium erandina pärast toetuse saajale märkuste esitamise võimaluse andmist nõuda nende summade osalist või täielikku tagastamist, mis on ministeeriumi poolt lepingu kohaselt juba makstud.

13. LEPINGUGA SEOTUD TEABE EDASTAMINE

- 13.1. Lepinguga seotud teave edastatakse ministeeriumile e-toetuse keskkonna kaudu.
- 13.2. Toetuslepingu muutmise taotlus esitatakse digitaalselt allkirjastatuna dokumendihaldussüsteemi kaudu.
- 13.2.1. Ministeeriumi kontaktisik lepingu täitmisega seotud küsimustes:

Kontaktisik	Ave Osman
Telefon	612 5242
E-post	ave.osman@siseministeerium.ee

13.2.2. Toetuse saaja kontaktisik lepingu täitmisega seotud küsimustes:

Kontaktisik	Kristi Maajärv
Telefon	612 5536
E-post	kristi.maajarv@politsei.ee

14. VAIETE/VAIDLUSTE LAHENDAMINE

- 14.1. Pooled vastutavad oma lepingujärgsete kohustuste täitmise eest vastavalt lepingule ja Eesti Vabariigi ning Euroopa Liidu õigusaktidele.
- 14.2. Toetuse saaja kohustub hüvitama ministeeriumile või Euroopa Komisjonile lepingu rikkumisega tekitatud otsese varalise kahju, mis tuleneb projekti hooletust või ebaõigest läbiviimisest.
- 14.3. Kui toetuse saaja ei täida nõuetekohaselt oma lepingujärgseid kohustusi, võib ministeerium peatada lepingujärgsete eraldiste andmise kuni puuduste kõrvaldamiseni.
- 14.4. Ministeeriumi otsuse või toiminguga vaide/vaidluse menetleja on ministeerium, määrates vaide/vaidluse lahendajaks teenistuja, kes ei ole vaidlusaluses küsimuses otsuseid või toiminguid teinud või nende tegemist nõustanud. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021_2027 §-s 60 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile. Vaidlused riigiasutuste, sh valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

Poolte allkirjad:

Toetuse saaja

Ministeerium

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Mäe

Liisa Surva